

3°. *Carel Königel*, geboren te *Amsterdam (Noordholland)* 30 Maart 1917, winkelier, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*.

#### Artikel 4.

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

*De Minister van Justitie,*

547. 3.

#### MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten<sup>1)</sup> ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Johann Anton Adler en 22 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen:

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 1°, is afkomstig uit Wenen en heeft sedert 9 November 1945 hoofdverblijf te 's Gravenhage. Volgens eigen opgave was hij voordien sinds 10 September 1938 te Amsterdam woonachtig, alwaar hij op 1 Februari 1939 in het bevolkingsregister werd opgenomen. Door vijandelijke overmacht gedwongen week hij 4 Augustus 1941 uit naar Brazilië, niet met het voornemen zijn hoofdverblijf in het Rijk op te geven en het elders te vestigen, doch met de blijkens de omstandigheden standvastige wil hierheen terug te keren, zodra dit mogelijk zou zijn. Van de gelegenheid om na de bevrijding naar Nederland terug te keren heeft hij onmiddellijk gebruik gemaakt. Blijkens de overgelegde verklaringen in verband met de daaraan rechtens toe te kennen betekenis is aldus voldaan aan het bepaalde bij artikel 3, vierde lid, onder 2°, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap. Door de omstandigheid, dat de betrokkene ongeveer vijf maanden na vertrek op 2 Januari 1942 in bezettingstijd uit de Amsterdamse bevolkingsregisters werd afgevoerd, wordt hierin geen verandering gebracht. Verzoeker, die bekendheid geniet op het gebied van de bestrijding van internationale misdadigers, is hoofd van het aan het Ministerie van Justitie verbonden Internationale Criminele Voorlichtingsbureau.

De staatloze verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 2°, is geboren te Echt in Limburg. Zij heeft nimmer elders gewoond en gevoelt zich Nederlandse. In het bezit van de akte lageronderwijs, is zij als onderwijzeres werkzaam.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 3°, is geboren te Polcenigo (Italië) en bezit de Italiaanse nationaliteit. In October 1919 kwam hij uit Duitsland herwaarts. Sedertdien heeft hij hier te lande zijn hoofdverblijf gehad. Zijn zoon is hier te lande geboren en heeft een Nederlandse opvoeding genoten. Requestrant kan geacht worden te zijn ingeburgerd. Als uitvoerder van betonwerken voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 4°, Nederlandse van geboorte, heeft de Nederlandse nationaliteit verloren door huwelijk met een vreemdeling. Na de ontbinding van het huwelijk heeft zij verzuimd tijdig de kennisgeving te doen bedoeld in artikel 8 der wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap. Sedert 1908 is zij onafgebroken in Nederland woonachtig. Zij wordt door haar kinderen onderhouden.

<sup>1)</sup> Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De uit Brackel (Duitsland) afkomstige verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 5°, is sedert 1929 in Nederland woonachtig. Hij is met een van oorsprong Nederlandse vrouw gehuwd, heeft drie kinderen, die allen hier te lande zijn geboren en een Nederlandse opvoeding krijgen en gevoelt zich Nederlander. Verzoeker is ondergronds mijnopzichter bij de Oranje-Nassaumijnen te Heerlen en voorziet aldus in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 6°, van Duitse herkomst, is sedert April 1919 duurzaam in Nederland gevestigd. Ook voordien had zij reeds van 1913 tot 1915 hier te lande verbleven. Zij is in het bezit van de Nederlandse lageronderwijsakte en als onderwijzeres verbonden aan een meisjesspensionnaat. Door langdurig verblijf hier te lande en mede door haar omgang met Nederlandse kinderen is zij zich Nederlandse gaan gevoelen.

De staatloze verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 7°, is te Rotterdam geboren uit ouders van Duitse herkomst. Hij heeft nimmer buiten Nederland gewoond, is met een van origine Nederlandse vrouw gehuwd en gevoelt zich Nederlander. Zijn beide kinderen, alsmede twee broeders en twee zusters, zijn reeds Nederlanders. Als chauffeur verdient requestrant het brood voor zich en de zijnen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 8°, is geboortig uit Nichtern (Duitsland). Zijn vader was oorspronkelijk Nederlander, doch heeft zich voor zijn huwelijk in Duitsland laten naturaliseren. Verzoeker vestigde zich in 1934 in Nederland en heeft sedertdien onafgebroken hier te lande gewoond. Hij is met een Nederlandse vrouw gehuwd en heeft vijf kinderen, die allen hier te lande zijn geboren. Als eierenhandelaar en kippenhouder heeft hij een bestaan voor zich en de zijnen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 9°, is te Wenen geboren. Aanvankelijk bezat hij de Oostenrijkse nationaliteit; later verkreeg hij door naturalisatie het Duitse Staatsburgerschap, doch werd daarvan in 1935 vervallen verklaard. Thans is hij zonder nationaliteit. Verzoeker vestigde zich in 1932 in Nederland en heeft sedertdien onafgebroken hier te lande gewoond. Hij kan geacht worden te zijn ingeburgerd. Als uitgever van tijdschriften heeft hij genoegzame middelen van bestaan voor zich en zijn echtgenote.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 10°, is geboren te Kolomea (Polen). Hij vestigde zich in 1896 in Nederland en heeft sedertdien onafgebroken hier te lande gewoond. Hij kan geacht worden in geest en leven Nederlander te zijn geworden. Van de acht kinderen zijn er zeven hier te lande geboren; allen genoten Nederlands onderwijs. Verzoeker dreef aanvankelijk een drogisterij voor eigen rekening. In verband met zijn leeftijd heeft hij deze zaak overgedaan aan een van zijn zoons. Hij wordt thans door zijn kinderen onderhouden.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 11°, Nederlandse van geboorte, heeft de Nederlandse nationaliteit verloren door naturalisatie in de Verenigde Staten van Amerika in 1928. In 1933 keerde zij naar Nederland terug en heeft sedertdien onafgebroken hier te lande gewoond. Uit eigen middelen voorziet zij in haar onderhoud.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 12°, is van Duitse herkomst. Hij vestigde zich in 1923 in Nederland en heeft sedertdien onafgebroken hier te lande gewoond. Verzoeker, die gehuwd is met een van oorsprong Nederlandse vrouw, gevoelt zich Nederlander. Als procuratiehouder-kassier voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

De in artikel 1, onder 13°, genoemde verzoeker heeft door geboorte de Nederlandse nationaliteit verkregen. Hij verloor deze hoedanigheid door in 1936 dienst te nemen bij het Franse Vreemdelingenlegioen. In 1937 keerde hij naar Nederland terug. Als pakhuis knecht verdient hij het brood.

De in artikel 1, onder 14°, genoemde verzoekster, is geboortig uit Sassenberg (Duitsland). Zij kwam in 1914 naar Nederland en heeft sedertdien onafgebroken hier te lande gewoond. Zij gevoelt zich Nederlandse. In het bezit van de akte lageronderwijs is zij als leerkracht verbonden aan een meisjesschool te Kerkrade.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 15°, is geboortig uit Calbe (Duitsland). Zij vestigde zich in 1902 op veertienjarige leeftijd in Nederland en heeft hier sedertdien steeds gewoond. Zij genoot Nederlands onderwijs en is in het bezit van de akte lager onderwijs en hoofdakke. Zij is als hoofd verbonden aan de bijzondere lagere meisjesschool te Maasbree. Verzoekster gevoelt zich Nederlandse.

De verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 1°, is Nederlands onderdaan. Hij is in Nederlandsch-Indië geboren en heeft daar steeds gewoond. In Mei 1941 trad hij als vrijwilliger in dienst van het Koninklijk Nederlandsch-Indische leger. Hij is nog steeds onder de wapenen.

De in artikel 2, onder 2°, genoemde verzoeker is te Amsterdam geboren uit een vader van Duitse en een moeder van Nederlandse herkomst. Sedert zijn geboorte heeft hij onafgebroken in Nederland gewoond. Hij kreeg een Nederlandse opvoeding, vervulde dienstplicht in het Nederlandse leger en is met een van huis uit Nederlandse vrouw gehuwd. De uit het huwelijk geboren kinderen bezitten, evenals verzoekers zusters en een broeder, de Nederlandse nationaliteit. Requestrant voorziet als likeurstokersknecht in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

De verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 3°, is hier te lande geboren en getogen. Zijn vader was van Belgische, zijn moeder van Nederlandse herkomst. Laatstgenoemde is later met een Nederlander hertrouwd. Requestrant heeft nimmer buiten Nederland gewoond. Hij bezocht Nederlandse scholen, diende in het Nederlandse leger en gevoelt zich Nederlander. Als wegen waterbouwkundige is hij in dienst bij de Bataafse Petroleum Maatschappij; hij verblijft thans te Curaçao.

De in artikel 2, onder 4°, genoemde verzoeker, is van Duitse herkomst. Hij vestigde zich in 1934 in Nederland en woonde hier te lande tot Juni 1943, toen hij zich genoodzaakt zag het land te verlaten. Hij nam in Frankrijk deel aan het ondergronds verzet en trad na de invasie in Nederlandse militaire dienst. Na het beëindigen van de vijandelijkheden in Europa bleef hij onder de wapenen. Verzoeker bevindt zich thans met zijn onderdeel in Nederlandsch-Indië.

De verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 5°, is Nederlander van geboorte. Hij heeft deze hoedanigheid verloren door in 1933 zonder verlof van Hare Majesteit de Koningin dienst te nemen bij het Franse Vreemdelingenlegioen. Na beëindiging van het

dienstverband keerde verzoeker naar Nederland terug en is hier sedertdien woonachtig gebleven. Tijdens de jongste mobilisatie en oorlogsdagen diende hij in het Nederlandse leger. Hij is met een Nederlandse vrouw gehuwd. Zowel de vrouw als de uit het huwelijk geboren kinderen zijn Nederlanders. Requestrant is commandant van een bewakingskamp en kan op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn gezin voorzien.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers, met het oog op de richtige nakoming hunner dienstverplichtingen voor naturalisatie kosteloos, onderscheidenlijk tot verminderd bedrag, in aanmerking mogen worden gebracht.

De in artikel 1, onder 3°, genoemde verzoeker, heeft voor het intreden der meerderjarigheid van zijn zoon Ernst Helmut, het verzoek om naturalisatie ingediend. Het zelfde geldt voor de in artikel 1, onder 10°, genoemde verzoeker met betrekking tot zijn kinderen Richard Rudolf Max Bruno en Carl. Het is billijk voornoemde kinderen alsnog bij uitdrukkelijke wetsbepaling mede te naturaliseren.

Ten aanzien van allen geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Omtrent de in artikel 1, onder 3°, en in artikel 3, onder 1°, genoemde verzoekers zij nog aangetekend, dat, niettegenstaande het verlies van de Italiaanse nationaliteit de daaraan verbonden militaire verplichtingen voor hen tot de vijf en vijftigjarige leeftijd blijven bestaan, vermits de Italiaanse Regering niet de bevoegdheid heeft elders genaturaliseerden daarvan te ontslaan. In de omstandigheden van de verzoekers is daarin echter geen overwegend bezwaar gelegen.

*De Minister van Justitie*

J. H. VAN MAARSEVEEN.